

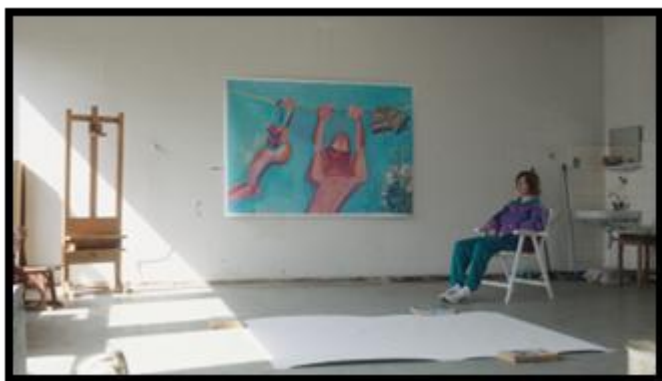

Pracovní list k filmu - Filmová výchova

Spát s tygrem

Režie: Anja Salomonowitz, Rakousko, 2024

Doporučený věk/ obtížnost: 9. třída, SŠ

Milí diváci,

čeká vás film inspirovaný životem rakouské malířky Marie Lassnig. Nebyl natočen jako klasický životopis, ale jako poetické vyprávění o umělkyni, která celý život hledala způsob, jak zachytit své pocity a vnitřní prožívání. Proč je dnes považována za jednu z nejvýznamnějších malířek 20. století a co znamená „malovat to, co cítíme“? Nad těmito otázkami vás zve k zamyšlení film *Mit einem Tiger schlafen*.

ÚKOL 1) Během filmu se setkáte s několika pojmy. Zkuste je přiřadit k jejich významu.

1) Avantgarda	a) Skupina mladých rakouských umělců z počátku 50. let 20. stol., kteří odmítali tradiční akademické umění a hledali nové způsoby výtvarného vyjádření.
2) Moderní umění	b) Velká mezinárodní výstava umění pořádaná jednou za dva roky, kde jednotlivé státy představují současné umělce. Nejznámější je v Benátkách. Naposledy proběhlo v roce 2026.
3) Hundsgroupe	c) Označení pro umělce nebo umělecké směry, které přicházejí s novými, odvážnými nápady a snaží se překonat tradiční způsoby tvorby.
4) Bienále	d) Umění vznikající přibližně od konce 19. století do poloviny 20. století, které experimentuje s novými styly, technikami a pohledem na svět.

ÚKOL 2) Myslíte si, že měly ženy umělkyně ve 20. století stejné možnosti jako muži? Ve které z následujících oblastí podle vás mohly mít ženy největší překážky?

- ☐ možnost studovat umění ☐ možnost užít se uměním
☐ možnost vystavovat a získat uznání ☐ přijetí veřejností a uměleckou kritikou
☐ jiná: _____

ÚKOL 3) Co si představíte pod názvem *Mit einem Tiger schlafen*? Jaké emoce nebo témata ve vás název vyvolává?

ÚKOL 4) Napište 3 pocity, které ve vás film vyvolal:

ÚKOL 5) Film se jmenuje *Mit einem Tiger schlafen* (*Sleeping with a Tiger*). Proč si myslíte, že tvůrci zvolili právě tento název? Co podle vás symbolizuje tygr?

Odpovídá vaše interpretace tomu, co jste očekávali před zhlédnutím filmu? Proč ano / ne?

ÚKOL 6) Film používá několik opakujících se motivů (např. tygr, mravenci, voda nebo telefon). Vyberte si jeden z nich a zkuste vysvětlit, proč se ve filmu opakuje.

Vybraný motiv: _____

Důvod: _____

ÚKOL 7) Film pracuje s časem a máme možnost vidět celý život umělkyně. Proč podle vás hrála Marii Lassnig po celý život stejná herečka?

2. ČÁST

PO FILMU

ÚKOL 8) Ve filmu se opakovaně objevují obrazy Marie Lassnig. Jakou roli podle vás ve filmu plní?

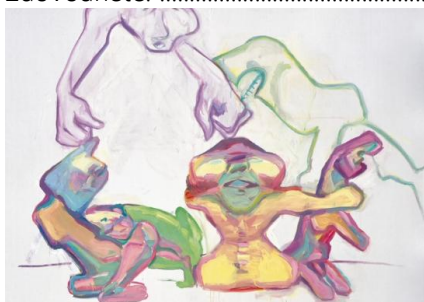

☐ Jsou pouze dekorací.	☐ Pomáhají vyjádřit její pocity a myšlenky.
☐ Přibližují tvorbu Marie Lassnig.	☐ Doplnují nebo komentují děj.

ÚKOL 9)

a) Musíme modernímu umění, umělci nebo filmu vždy úplně porozumět, aby nás mohlo oslovit? ANO / NE / NEVÍM

Zdůvodněte:

b) Co bylo nejtěžší? V rozmezí 1-5 očísľujte (1 = nejjednodušší pochopit, 5 = nejnáročnější pochopit)

- ☐ porozumět ději filmu
- ☐ porozumět emocím hlavní postavy
- ☐ porozumět symbolům
- ☐ přijmout, že některé věci zůstávají nejednoznačné
- ☐ porozumět obrazům Marie Lassnig

Klíč k řešení

ÚKOL 1:

1. c
2. d
3. a
4. b

ÚKOL 5:

možné odpovědi (jen jako inspirace, netřeba použít, zdroj AI):

Může to znamenat několik věcí:

- **Maria je stále jedna osoba**, přestože se mění její věk, okolnosti i zkušenosti. Jedna herečka zdůrazňuje kontinuitu její osobnosti.
- Film se nesnaží vytvořit dokonale realistickou rekonstrukci jejího života. Už samotné obsazení nám říká: „**Toto není dokumentární rekonstrukce.**“
- Může to působit, jako bychom sledovali **Mariiny vzpomínky nebo její vnitřní svět**, kde čas nefunguje stejně jako v běžném životě.
- Pomáhá to také propojit různá období jejího života. Mladá Maria a stará Maria nejsou dvě různé postavy – divák má vnímat jejich **vnitřní kontinuitu**.
- A zapadá to do širšího principu filmu: podobně jako Lassnig ve svých obrazech nezobrazuje tělo realisticky, film **nezobrazuje její život realisticky**. Zajímá ho spíše její prožívání a vnitřní svět.

Režisérka Anja Salomonowitz přímo uvádí, že obsazení jedné herečky pro všechny věkové etapy je „**uměleckým překladem**“ **Lassnigina duševního stavu**. Lassnig podle ní působila jako člověk „bez věku“ – byla moudrá už jako dítě a zároveň si zachovala mladistvost i ve stáří. Film proto nechce realisticky ukázat, jak se její tělo během 80 let měnilo, ale spíš zachytit **její vnitřní kontinuitu**.

A ještě důležitější je, že Salomonowitz se při tvorbě filmu inspirovala přímo **způsobem, jakým Lassnig malovala**. Ve svém režijním vyjádření říká, že chtěla filmovým jazykem převést její princip „vidět a cítit svět zevnitř ven“ a vytvořit spíš **vnitřní portrét** než klasický životopis.